

Přítomni: pp. Bárta, Barták, Bureš, Čábelová, Frič, Gelová, Plíhal, Pliška, Příbyl P., Rehnová, Tichý T., Večerka, Věžník, Urban, Voráček.

Omluveni: pp., Novobilský, Příbyl O., Rusová, Řehák, Svítek, Stárek, Štefan

Host: Brouček (MD ČR, odbor telematiky), Kalkuš (e-learning), Nejezchlebová (ČNI, vedoucí oddělení elektroniky)

Záznam z jednání

I. Aktuální činnost gestorů a TNK 136

1. Zahájení zasedání TNK 136 a kontrola záznamu z minulého jednání

Předseda komise prof. Příbyl zahájil jarní zasedání TNK 136 a přivítal členy komise. V rámci personálních změn poděkoval Ing. Ludmile Rusové, gestorce WG 7 a jedné ze zakladatelských členů komise za veškerou dosavadní práci a přijal její písemnou rezignaci na členství v TNK 136 zdůvodněnou organizačním rozdělením společnosti TRANIS s.r.o. Funkci gestora za WG 7 převzal Dr. Ing. Jiří Plíhal.

Přítomná vedoucí oddělení elektroniky ČNI Ing. Zuzana Nejezchlebová, CSc. Informovala o probíhajícím procesu restrukturalizace ČNI a představila nového tajemníka TNK 136 Ing. Pavla Voráčka, který nahradil ve funkci Bc. Kateřinu Čábelovou.

Ing. Karel Urban dále představil Ing. Jana Broučka z odboru pozemních komunikací Ministerstva dopravy. Nadále se těchto zasedání bude zúčastňovat jeho kolega z oddělení telematiky Ing. Václav Krumphanzl. Dopis o jeho jmenování členem TNK 136 bude následovat.

Prof. P. Příbyl dále provedl kontrolu závěrů z předchozího zasedání komise. Informoval o první schůzce pracovní skupiny pro architekturu dne 19.3.2008 (Závěr 1) a rozhodnutí pokračovat v této činnosti. Závěry spojené s ukončením věcného a finančního plnění v roce 2007 byly splněny (Závěr 2, 3). Úkoly spojené s Národním plánem ve spolupráci s ČNI budou podrobně projednány u bodu 6 (Závěr 7, 8, 10). Přípravě projektu STANDARD a dalšímu pokračování prací je věnován v programu samostatný blok (Závěr 5, 12, 13, 14).

ZÁVĚR 1:	TNK 136 bere na vědomí změnu tajemníka komise, pracovníka ČNI, <u>Ing. Pavla Voráčka</u>, který nahradil Bc. Kateřinu Čábelovou.
	TNK 136 bere na vědomí rezignaci Ing. Ludmily Rusové a schvaluje jako gestora WG 7 Dr. Ing. Jiřího Plíhala.
	TNK 136 nemá námitek proti jmenování Ing. Krumphanzla členem TNK.

2. Finanční plnění projektu na rok 2008

Ing. K. Urban potvrdil finanční zajištění řešení projektu v roce 2008 v souladu s výsledky výběrového řízení v roce 2007. Informoval o požadavku CDV na financování činnosti gestorů z CDV z prostředků MD s tím, že pokud nebude mezi MD a CDV uzavřena rámcová smlouva, bude muset následovat vypsání samostatného výběrového řízení.

Ing. K. Urban dále navrhl po rezignaci Ing. L. Rusové převést plánovaný příspěvek WG 7 na gestora Dr. Ing. J. Plíhala.

Ing. I. Večerka předložil gestorům návrh finančního plánu 2008 – příspěvky gestorů (dok. TNK 136/327) připravený společně s prof. P. Příbylem. Z plánovaného limitu 800 tis. Kč (bez DPH) stanoví rozdělení 770 tis. Kč s tím, že není zajištěn gestor WG 9 a není uzavřeno jednání o finančním zajištění gestorů z CDV.

V návaznosti na předpokládané zahájení projektu STANDARD předložil Ing. I. Večerka dále dokument TNK 136/328, který obsahuje další plánované položky na práce gestorů při zpracování extraktů norem. Za zpracování ověřovací etapy (1. Q 2008) bude zpracovatelům po úpravách a dokončení vzorového extraktu uhrazena odměna 10 tis. Kč. Počty extraktů pro zpracování Uživatelské příručky kolísají podle počtu stanovených norem do projektu STANDARD. Rámcově se v kalkulaci projektu počítá rovněž s příspěvkem 10 tis. Kč za extrakt včetně doplňkových a nadstavbových úprav. Přesná kalkulace bude provedena podle klíče zohledňujícího rozsah normy a náročnost zpracování extraktů v rozmezí cca od 7 tis. do 13 tis. Kč s možnými extrémy min. 5 tis. Kč, max. 20 tis. Kč. Tyto práce budou podle skutečně provedeného počtu extraktů v roce

2008 a 2009 sjednány doplňkem k základní gestorské smlouvě – za předpokladu schválení projektu STANDARD.

ZÁVĚR 2:	TNK 136 schvaluje finanční plán projektu S-193-520/2007 – příspěvky na činnost gestorů na rok 2008 s projednaným převodem příspěvku 7a na gestora WG 7 Dr. Ing. Plíhala a pověřuje SILMOS s.r.o. k uzavření smluv na tuto činnost. S ohledem na finanční limit projektu je doporučeno projednat na úrovni zadavatele projektu financování činnosti gestorů WG 2 Ing. Gelové a WG 10 Dr.Rehnové z prostředků MD.

ZÁVĚR3:	SILMOS uhradí práce gestorů na ověřovací etapě za zpracování vzorových extraktů ve výši 10.000,- Kč formou dohody o provedení práce za činnost nad rámec povinností gestorů.

ZÁVĚR 4:	Práce vykonané na Uživatelské příručce (extrakty norem) pro Národní plán B – projekt STANDARD budou v případě schválení projektu uhrazeny podle skutečně vykonané práce ke konci roku 2008 formou dodatku ke smlouvě o činnosti gestorů.

3. Příprava na zasedání CEN/TC 278

Prof. Příbyl a Ing. Karel Urban budou delegáty ČR na jarním zasedání CEN/TC 278 konajícím se v Delft, Nizozemí ve dnech 13.-14.3.2008. Gestoři se žádají, aby nejpozději do středy 13.3.2008 uplatnili případné připomínky, které by chtěli, aby delegáti na zasedání podpořili či prodiskutovali na úrovni komise. Komise dále schválila návrh prof. Příbyla, aby se jarní zasedání komise CEN/TC 278 v roce 2009 konalo v Praze u příležitosti předsednictví České republiky EU.

4. Termíny připomínkování dokumentů CEN a ISO

Ing. Pliška souhrnně představil veškeré dokumenty a návrhy norem, které byly v předchozím období předmětem připomínkování nebo formálního hlasování.

5. Prezentace důležitých číslovaných dokumentů CEN/TC 278

Prof. Příbyl představil a okomentoval přítomným číslované dokumenty komise CEN/TC 278, především zdůraznil důležitost revize norem na DSRC podnětené požadavkem ETSI, dokument N1982 Nové informace k vlastnickým právům, který obsahuje všechny patenty vztahující se na satelitní systém mýtného.

6. Zařazení nových norem do Věstníku

Bc. Čábelová oznámila, že podle předchozího požadavku MD ČR na základě doporučení TNK 136 bylo zařazeno k převzetí endorsementem do ČSN sedm evropských norem z oblasti telematiky – bude zveřejněno ve Věstníku ÚNMZ č. 4/2008.

Podrobná diskuse se týkala tří dokumentů, které uplatnilo MD ČR u ČNI na základě přípravy Národního plánu přejímání norem z dopravní telematiky, schváleném na předchozím zasedání TNK 136 dne 29. 11. 2007.

TNK 136/301 Harmonogram řešení normalizačních úkolů v oblasti dopravní telematiky v roce 2008. Tento dokument obsahoval zpracované plánovací listy na pět norem a byl uplatněn požadavkem Ministerstva dopravy z prosince 2007. Z nevysvětlených důvodů nebyl zařazen do základního plánu technické normalizace a přes písemný souhlas ČNI nebyl následně zařazen ani do 1. dodatku plánu TN s odvoláním na rozhodnutí předsedy ÚNMZ zařadit do plánu pouze normy výslovně požadované orgány státní správy. Tyto normy však byly požadovány písemně Ministerstvem dopravy, takže jejich nezařazení do plánu TN nemá podstatnění.

ZÁVĚR 5:	Ministerstvo dopravy urgentně potvrdí požadavek na zařazení požadovaných norem podle dokumentu TNK 136/301 do plánu technické normalizace (1. doplněk plánu TN).

TNK 136/302 Seznam norem ISO k vyžádání ČNI od ISO CS.

Tento dokument obsahuje chybějící návrhy norem z celkového počtu cca 200 titulů v oboru dopravní telematiky, které nejsou dostupné v databázi TNK. S ohledem na záměry Národního plánu připravit informační materiály (extrakty) o všech normách oboru, které pro úzký specializovaný okruh zájemců není účelné zavádět do ČSN překladem, jsou tyto dokumenty nezbytné pro potřeby prací TNK 136. Korespondence s ústředním sekretariátem ISO potvrdila, že nejsou překážky k předání dřívějších nebo chybějících návrhů norem, je však zapotřebí uskutečnit to cestou národního normalizačního orgánu.

Ing. Voráček odmítl vydání předaných návrhů norem s odvoláním na interní instrukce ČNI. Ing. Nejezchlebová, CSc. navrhla jednání s obchodní ředitelkou ČNI Ing. Písteckou k vysvětlení požadavku MD ČR, že normy nebudou použity ke komerčním účelům a nedojde k porušování autorských práv. Ing. Večerka vysvětlil záměry projektu STANDARD, kdy zpracované extrakty norem představují informační údaje o normě, jejím uplatnění a použitelnosti (analogicky ke zveřejňovaným informacím ČNI ve formě prvních čtyř stran) – s přihlédnutím k obsahu normy. Tento postup naopak podporuje zájem potenciálních uživatelů o případnou koupi norem. Celý projekt STANDARD vyplývá z požadavku Ministerstva dopravy, aby zejména k veřejným zakázkám v rozsahu až miliardových tendrů z oblasti aplikací dopravní telematiky (např. elektronické mýtné na dálnicích) existovaly dostupné technické informace o používaných normách.

ZÁVĚR 6:

Po vyhlášení projektu STANDARD se uskuteční jednání zástupců MD ČR, představitelů TNK 136 a nositelů projektu s obchodní ředitelkou ČNI o uplatněném požadavku na dostupnost norem pro potřeby prací TNK 136 a projektu STANDARD.

TNK 136/303 Seznam schválených norem ISO k zavedení do ČSN endorsementem.

Tento dokument ČNI neakceptoval s vysvětlením Ing. Nejezchlebové o interních pravidlech zavádění norem ISO. Pokud se jedná o vydání překladem jako ČSN ISO, nevznikají další poplatky, zatímco přejímání v anglickém originále resp. endorsementem z důvodů rozdílných cenových úrovní musí být z české strany uhrazeno dalšími licenčními poplatky. TNK 136 toto vysvětlení pravidel vzala na vědomí s tím, že vybrané normy ISO představují významné dokumenty, které by měly být v ČR respektovány a v rámci aktualizace Národního plánu A se rozhodne o výběru k zavedení norem překladem.

ZÁVĚR 7:

V rámci výroční aktualizace Národního plánu A budou k zavedení překladem vybrány významné normy ISO z dokumentu TNK 136/303.

II. Národní plán přejímání EN a ISO v telematice -2008

7. Dosavadní plnění národního plánu A v roce 2008

Vzhledem k faktu, že nebyly doposud plánované normy k zavedení překladem zařazeny do plánu technické normalizace, nelze prozatím zahájit práce podle harmonogramu uvedeném v dokumentu TNK 136/301. Více viz předchozí bod.

8. Národní plán B – Projekt STANDARD

8.A. Zadání projektu

Ing. K. Urban informoval o tom, že v souladu se závěrem 12 z předchozí porady přijalo Ministerstvo dopravy výsledky analytických prací TNK 136 v roce 2007 a vypsalo výběrové řízení na řešení projektu Národní plán zavedení norem z oblasti dopravní telematiky do praxe – STANDARD. Termín odevzdání nabídek byl k 29. 2. 2007, k datu konání porady TNK 136 proběhlo zasedání komise pro hodnocení nabídek, která současně plnila funkci komise pro otevírání obálek. Byl přijat projekt SILMOS, s.r.o. Brno k doporučení na realizaci. Smlouva s řešitelem musí být podepsána ministrem dopravy. Pokud se tak stane, projekt by měl být realizován bezodkladně s termínem dokončení nejpozději do konce roku 2009 za předpokládané spoluúčasti všech gestorů TNK 136.

ZÁVĚR 8:

Po podpisu smlouvy bude členům TNK 136 sdělen pokyn k zahájení přípravných prací na projektu STANDARD (extrakty norem).

8.B. Plnění projektu STANDARD – Uživatelská příručka

Ing. Večerka představil členům TNK 136 zprávu TNK 136/329 Národní plán B. Zavedení norem z oblasti dopravní telematiky do praxe: Část 3: Ověřovací etapa. V rámci zpracovaných prvních extraktů všemi gestory poděkoval za vykonanou práci, která je nezbytná pro vzájemnou výměnu zkušeností a posouzení součástí předložené zprávy. Podrobnější rozbor problémů se zpracováním extraktů přednesl Mgr. Bárta, viz bod 9A tohoto zápisu. Dokument TNK 136/325a, b zpřesnil výběr 148 norem z celkového souboru, které mohou být zařazeny v letech 2008 -2009 do projektu STANDARD. Tento výběr je proveden detailně po položkách u jednotlivých WG a zároveň rozplánován ke zpracování po jednotlivých kvartálech tak, aby nadstavbová část Uživatelské příručky a znalostní systém mohly být budovány co možná nejdříve. S rozvržením norem do jednotlivých kvartálů roku 2008 byl vysloven souhlas. Pro rámcovou představu o návaznosti jednotlivých etap projektu představil Ing. Večerka blíže dokument TNK 136/326 Návrh harmonogramu řešení projektu STANDARD 2008-2009. Za předpokladu podepsání smlouvy na řešení projektu bude do dalšího zasedání TNK 136 dne 5.6. očekáváno splnění těchto závěrů.

8.C. Plnění projektu STANDARD – Znalostní systém a e-learning

Prof. Příbyl představil prezentaci s ideovým záměrem využít znalostního systému pro vytěžení dalších informací z obecných databázových systémů. Znalostní systém umožní kombinovat informace obsažené v extraktech norem pomocí sémantického webu do formy znalosti, která bude řešit konkrétní problém zajímavější určitého uživatele, viz. přiložená prezentace.

Jedná se o poměrně unikátní systém, který musí být správně „naladěný“. Proto bude v této etapě zpracována metodika popisující celý proces na zkušebních příkladech z WG1 či WG12 v přibližné struktuře:

Teoretický popis

- vytvoření znalostní mapy k dané problematice;
- tvorbu kontextových jednotek v extraktu normy;
- návrh programového prostředí;
- návrh logických funkcí nad kontextovými jednotkami;

Praktický příklad

- vytipování více než jednoho extraktu¹ z ITS oblasti (EFC, logistika atd.);
- vytvoření znalostní mapy
- simulace kombinace informací do znalostí.

Cílem Metodiky (řešitel Příbyl) je poskytnout návod pro gestory pro doplnění extraktů o znalostní jednotky.

Druhým a relativně nezávislým úkolem či experimentem je vypracování vzorové aplikace eLearningu pro standard 14 907-1 (řešitel Pliška, Kalkuš). Ing. Pliška zváží případnou možnost zkušebně udělat druhý kurz z relativně odlišné oblasti.

9. Dosavadní přípravné práce pro Projekt STANDARD a navazující

9.A. Výsledky ověřovací etapy pro zpracování extraktů norem

Mgr. Bárta vyhodnotil výsledky ověřovací etapy pro zpracování extraktů norem pomocí souhrnného dokumentu, který je přílohou k tomuto zápisu. Zdůraznil, že ověřovací etapa neposloužila pouze gestorům k vyzkoušení si zpracování extraktu normy, ale i jako zpětná vazba pro koordinaci prací a také k úpravám a zpřesnění tzv. vzorového extraktu. Gestori se žádají, aby pro úspěšné zvládnutí požadované struktury extraktu normy tento dokument prostudovali.

ZÁVĚR 9:

Gestori se seznámí s vyhodnocením ověřovací etapy, aby následně úspěšně zpracovali extrakty příslušných norem.

9.B. Prezentace ukázky zpracování vybrané normy metodou e-learningu

Ing. Pliška představil vzorové zpracování normy pomocí nástroje e-learningu.

¹ pokud více extraktů nebude, bude se znalostní mapa vytvářet z originálu norem

C. Pokyny pro navazující práce

Pokyny pro navazující práce vyplývají z prezentovaného materiálu, dokumentu TNK 136/329, který je dostupný na webu spolu s ostatními zmiňovanými dokumenty. Případné připomínky k rozvržení prací projektu STANDARD uplatní gestoři nejpozději do konce března 2008.

ZÁVĚR 10:	SILMOS s.r.o. na základě doporučení předsedy komise dokončí ve spolupráci s gestory návrhy extraktů z ověřovací etapy (skutečný rozsah 4 – 5 stran včetně informativního, hodnotícího a spojovacího komentáře a případných aplikací v ČR) a zajistí smluvně úhradu prací gestorům.
ZÁVĚR 11:	SILMOS s.r.o. ve spolupráci s gestorem WG 12 Ing. Petrem Burešem vyhodnotí pilotní projekt ke zpracování nadstavbových textů pro skupinu norem v rámci uživatelské příručky s představením zásad postupu na příštím zasedání TNK 136.
ZÁVĚR 12:	Prof. Příbyl s pověřenými pracovníky zpracuje studijní zadání prací pro řešení projektu STANDARD k výstupům II. Znalostní systém pro orientaci v normách a III Distanční výukový systém norem e-learning s představením na příštím zasedání TNK 136.

Příští výroční zasedání TNK 136 se uskuteční v Praze na ČNI v 9,30 h ve

čtvrtek 5.6.2008.

Zpracoval: Mgr. D. Bárta, Ing. I. Večerka

Kontrola: Prof. P. Příbyl, Ing. K. Urban